

Съфинансирано от
Европейския съюз

**ПРОГРАМА „ХРАНИ И ОСНОВНО МАТЕРИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ“ 2021-2027
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД ПЛЮС
АГЕНЦИЯ ЗА СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ**

Резюме

**от проведено структурирано проучване на крайните получатели на
помощта по Програма „Храни и основно материално подпомагане“ 2021-
2027 г., съфинансирана от Европейския социален фонд плюс
Извършил проучването: „СОВА 5“ АД**

Настоящото резюме представя обобщена информация за изпълнението и резултатите от Структурираното проучване, проведено в изпълнение на договор №ФС01-0321/12.06.2024 г., сключен между Агенция за социално подпомагане (АСП) и „СОВА 5“ АД. Проучването е реализирано в съответствие с член 23, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/1057 на Европейския парламент и на Съвета и е част от задължителните дейности по мониторинг и оценка на Програма „Храни и основно материално подпомагане“ 2021 – 2027 г. (ПХОМП), съфинансирана от Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+).

Резултатите от проучването предоставят надеждна емпирична основа за оценка на ефективността, качеството и социалния ефект на различните видове подкрепа, както и за формулиране на изводи и препоръки за бъдещото развитие на Програмата.

Структурираното проучване обхваща четири основни вида подкрепа, включени в Приоритет 1 „Подпомагане с храни и предоставяне на материална помощ“ на Програмата:

- „Подпомагане с пакети хранителни продукти и хигиенни материали“;
- „Топъл обяд“;
- „Пакети за новородени деца“;
- „Детска кухня“.

Всеки от видовете подкрепа е допълнен от съпътстващи мерки, насочени към информираност, насоки и социално включване на крайните получатели.

Използвани са следните методи за изследване:

- онлайн анкетно проучване (CAWI) чрез предоставяне на линк към съответния образец за структурирано проучване относно пряката/непряката подкрепа от ЕСФ+ за справяне с материалните лишения на Регламент 2023/2071 в онлайн платформа за провеждане на проучвания;
- интервюта „лице в лице“ с хартиен въпросник или чрез таблет.

Структурираното проучване е проведено в периода 01.07.2024г. – 31.12.2024г.

Съфинансирано от
Европейския съюз

**ПРОГРАМА „ХРАНИ И ОСНОВНО МАТЕРИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ“ 2021-2027
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД ПЛЮС
АГЕНЦИЯ ЗА СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ**

Структурираното проучване е проведено при спазване на разпоредбите на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година, относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни. Интервютата с крайните получатели бяха проведени при зачитане на неприкосновеността на личния живот и достойнството на крайните получатели, проява на уважение, недопускане на стигматизиране на най-нуждаещите се лица.

Основни резултати от структурираното проучване, проведено сред крайните получатели на пряка/непряка подкрепа, финансирана от ЕСФ+

Вид помощ „Подпомагане с пакети хранителни продукти и хигиенни материали“

Данните показват изключително висока оценка на този вид подкрепа:

- 98,3% от получателите на помощта мислят, че подкрепата по Програмата трябва да продължи и в бъдеще;
- 96,0% от лицата споделят, че предоставената им подкрепа по ЕСФ+ е важна за тях;
- 93,8% от тях смятат, че Програмата допринася за социалната им защита;
- 79,2% от тях споделят, че благодарение на Програмата не се чувстват дискриминирани;
- 72,7% посочват, че без подкрепата по Програмата, не могат да си купят или могат да си купят малка част от храните/стоките, които са получили;
- 68,4% са на мнение, че Програмата намалява социалното неравенство.

Нивото на удовлетвореност от конкретните параметри на помощта е изключително високо:

- 94,4% са удовлетворени от количеството;
- 97,0% са удовлетворени от асортимента;
- 95,5% са удовлетворени от организацията при раздаването.

Съфинансирано от
Европейския съюз

ПРОГРАМА „ХРАНИ И ОСНОВНО МАТЕРИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ“ 2021-2027 ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД ПЛЮС АГЕНЦИЯ ЗА СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ

Вид помощ „Топъл обяд“

Резултатите от проучването сред получателите на вид помощ „Топъл обяд“ също показват много висок положителен ефект:

- 97,9% от получателите на помощта мислят, че подкрепата, предоставяна по Програмата трябва да продължи и в бъдеще;
- 95,4% от лицата споделят, че предоставената им подкрепа е важна за тях;
- 95,2% считат Програмата за много полезна за тях и техните семейства;
- 71,0% са на мнение, че Програмата намалява социалното неравенство.

По отношение на качеството на предоставяната подкрепа с топла храна:

- 95,8% са удовлетворени от количеството на ястията;
- 89,0% са доволни от асортимента;
- 99,3% са удовлетворени от организацията при раздаването.

Вид помощ „Детска кухня“

Данните показват, че приносят на подкрепа „Детска кухня“, предоставена чрез ваучери/ карти е значим. Програмата оказва положителен социален ефект върху семействата, предоставяйки им подкрепа не само във вид на материално подпомагане, а и създавайки чувството за социална защита, недискриминация и социално изключване; намалява социалното неравенство между тях и останалите хора; подсигурява едно от най-важните пера в семейния бюджет – храната за децата.

Сред представителите на децата – крайни получатели на „Детска кухня“, резултатите показват значим социален принос:

- 97,3% смятат, че Програмата трябва да продължи и в бъдеще;
- 92,0% оценяват Програмата като много полезна за детето и семейството;
- 81,8% смятат, че без подкрепата на Програмата, домакинствата биха изпитали материални затруднения и лишения;
- 58,2% смятат, че Програмата защитава правата на нуждаещите се.

Съфинансирано от
Европейския съюз

ПРОГРАМА „ХРАНИ И ОСНОВНО МАТЕРИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ“ 2021-2027 ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД ПЛЮС АГЕНЦИЯ ЗА СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ

Основни резултати от структурираното проучване, проведено сред представители на бенефициерите, предоставящи пряка/непряка подкрепа, финансирана от ЕСФ+

Бенефициерите оценяват Програмата като изключително значима и с положителен социален ефект, но посочват редица предизвикателства:

- недостиг на човешки и финансов ресурс, свързан с предоставянето на помощта;
- логистични и административни затруднения;
- ограничен обхват на помощта спрямо реалните нужди.

Общата препоръка е за увеличаване на бюджета и разширяване на обхвата на ПХОМП. В същото време всички бенефициери оценяват сътрудничеството с Управляващия орган (АСП) като професионално, коректно и ефективно.

Обобщени изводи и заключение

➤ Данните показват, че приносът на Програмата е безспорен. Програмата оказва положителен социален ефект върху получателите на подкрепата (пряка и непряка), финансирана от ЕСФ+, предоставяйки им подкрепа не само във вид на материално подпомагане, а и създавайки чувството за социална защита, недискриминация и сигурност. Помага за намаляване на бедността.

➤ Данните сочат, че крайните получатели на подкрепата (пряка и непряка), финансирана от ЕСФ+, са уязвими към променящата се икономическа среда (повишени цени, инфлация, безработица и др.) и се нуждаят от помощта, за да се справят с материалните си лишения.

➤ Подкрепата помага на крайните получатели по-добре да се справят с материалните си лишения; дава им сигурност и решение на проблемите, свързани с набавянето на основни хранителни и нехранителни стоки за тях и техните семейства; подпомага семейния бюджет, намалявайки разходите за основни храни и стоки; създава у получателите усещането, че не са дискриминирани и социално изключени; намалява социалното неравенство между тях и останалите хора.

➤ Данните показват, че 36,6% от получателите на пряка подкрепа и 10,7% от представляващите децата- крайни получатели на непряка подкрепа, са хора с увреждания. Те оценяват високо подкрепата, споделяйки мнението, че Програмата

Резюме от проведено структурирано проучване на крайните получатели по Програма „Храни и основно материално подпомагане“ 2021-2027 г., съфинансирана от Европейския социален фонд плюс

Съфинансирано от
Европейския съюз

**ПРОГРАМА „ХРАНИ И ОСНОВНО МАТЕРИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ“ 2021-2027
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД ПЛЮС
АГЕНЦИЯ ЗА СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ**

им дава сигурност и спокойствие, създава у тях чувството на равнопоставеност и недискриминация и им помага да се справят с материалните лишения.

➤ Ефектите, които описват крайните получатели на подкрепата дават основание да се заключи, че подпомагането и съпътстващите мерки по Програмата имат значителен положителен принос за подобряването на качеството на живот на нуждаещите се. Помага им да се справят с материалните лишения и трудностите; повишава запознатостта и информираността им относно достъпа до социални услуги или помощи, които могат да получат; създава усещането за сигурност, че в случай на нужда има към кого да се обърнат с въпроси или за помощ.

В заключение, може да се каже, че Програмата има значителен положителен социален ефект. Тя изпълнява много успешно своята цел в борбата с бедността и неравенството, които засягат уязвимите групи, давайки им подкрепа, сигурност и равни възможности за преодоляване на материалните лишения.

Взимайки предвид икономическата ситуация в страната, инфлацията, ниският ръст на повишаване на доходите на хората и вдигането на прага на бедност смятаме, че в следващите години ще има голяма нужда от подкрепа, като се разшири обхвата на Програма „Храни и основно материално подпомагане“.

От данните, получени от структурираното проучване, може да заключим, че е необходимо Програмата не само да продължи да предоставя помощта, но и да увеличи своя бюджет, за да може да окаже подкрепа на повече нуждаещи се хора от уязвимите групи, тъй като към момента финансирането на подкрепата не е достатъчно, за да обхване всички нуждаещи се. Още повече, предвид препоръки 14 и 17 от Препоръките на Съвета за България, се очертава необходимостта от прилагане на нови или вече съществуващи мерки, насочени към защита на най-уязвимите групи лица и домакинства. Като вече съществуваща, Програма „Храни и основно материално подпомагане“ може напълно да отговори на нововъзникващите нужди и предизвикателства в борбата за намаляване на материалните лишения на уязвимите групи.